

In Etruria qui hodie *Salvus*, vernacule *Bosco di Monte Fiacone*, Volsinio, quod vulgo *Bolsena*, Viterbium cunctibus occurrit, *Volsinensium Lucum* ab Antiquis appellatum tradit Leander. In Cimino Etruriæ Monte quondam, calcari pauciens ob horrorem solita, fuit Silva, de qua sic Livius: *Silva erat Ciminia, magis tum invia atque horrenda, quam nuper fuere Germanici Salus; nulli adeam diem, ne Mercatori quidem, adita, Eam intrare haud fere quisquam præter Ducem ipsum audebat.* In Latio apud Capenates *Lucus* fuit *Feronia*, quem canit Silius.

Dives ubi ante omnes colitur Feronia Luco. Et Sacer humectat Fluvialiarura Capenas.

Iuxta Numicum Amnem *Lucus* erat Iovi *Indigetisacer*, teste Plin. *Diana Aetolica Lucus* Livio est ad Agninum Compitum. *Neviam Silvam* extra Urbem ad quartum Milliarium fuisse notat Festus. *Campanarum Lucum* extra Portam Capenam scribit Livius. Quod huic *Algidum Nemus*, hodie *Selva del Aglio* dicitur. *Albunearum Silvam* in altissimis Tiburtinis Montibus habet Servius, aliamque in Laurentinorum agris, cognominem. *Angitia Nemus* propinquum Albæ Marforum fuisse, significat Virg. *Furine Lucus*, Territorii Romani, est apud Ciceronem. *Furinarum Lucum* habet D. Victor in XIII Regione Trans-Tiberina. *Furinarum Lucus* Plutarcho vocatur. *Vacuna Nemora* agnoscit juxta Montem Fiscellum in Umbria Plin. Gaudet & suis Campani, cum primis *Luco Sacro* & *Gallinaria Silva*.

Sacer Lucus Livio, hodie *Hami*. *Gallinariam Silvam* nominant Cic. ad Pætum scribens & Strab lib. v Lucanorum sunt *Silva Lucique*, *Eboli*, *Peregrinalis*, *Veliarum*. Brutiorum *Rhegius* vel *Reginorum Salus*. Apulorum *Batuni Salus*, & *Lucus Gargani*. In Gallia Cis-Padana *Silva Lucina*, & *Pedanea Silva*. In Trans-Padana *Castorum Lucus*. Straboni denique apud Venetos duo sunt *Luci*, unus ab Iunone *Argiva* cognominatus: alter ab *Diana Aetolica*, alius ab Superiore, qui in Latio ad Anagninum Compitum. Ad Opera publica cum sacra tum profana venio, quæ cum sint innumera, pauca tantummodo è tanto numero delibabimus. Et ut a sacris ordiamur. Ea sane innumera pene sunt. Sola enim Roma hodie supra CCC Tempia numerat: quorum vii Religionis causa maxime frequentantur. i. *S. Petri* in Vaticano: sumtu, marmoribus, magnificentia & opere omnia Orbis superans Tempus. Multa ibi singularia: Columnæ aliquot ex Templo Schelomonis advectæ: duo *Ærei Pavones* ex Pyramide P. Cornelii Scipionis Africani, quæ olim in Valle Vaticana fuisse dicitur, translati. Visuntur item ibi Sepulcra multorum Pontificum: Othonis quoque i. Imperatoris marmoreum. Est & Iudicium Orbis supra in Sacello Pontificis, opus Michaelis Angeli. Et ut omittam reliqua, Monasterium item, Xenodochia, Nosocomia, Orphanotrophia; Quid dicam de variis cum Pontificis & Cardinalium, tum aliorum Palatiis? Pontificis in edito Vaticani loco est, situ longe augustissimum: quirelicta Laterana Sede, eo ob amoenitatem loci & salubritatem commigravit. Inchoatum ab Nicolao i. i., auctum post

*Opera publica,
Sacra.*

Profana.